



МІНІСТЕРСТВО  
ОСВІТИ І НАУКИ  
УКРАЇНИ



United Nations  
Educational, Scientific and  
Cultural Organization

М.З.Н.

Мала академія наук  
України під егідою  
ЮНЕСКО



Національний  
технічний університет  
ДНІПРОВСЬКА  
ПОЛІТЕХНІКА  
1899



Міністерство освіти і науки України  
Національна академія наук України  
Національний центр «Мала академія наук України»  
Національний університет  
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»  
Київський національний університет  
будівництва і архітектури  
Національний університет «Запорізька політехніка»  
Національний технічний університет  
«Дніпровська політехніка»  
Національний університет «Львівська політехніка»

## ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**ХVІІІ МІЖНАРОДНОЇ  
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ  
«АКАДЕМІЧНА Й УНІВЕРСИТЕТСЬКА  
НАУКА: РЕЗУЛЬТАТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

09 – 12 грудня 2025 року  
Полтава

УДК 911.3:338.48

**МІКРОПОДОРОЖІ ЯК ПРОСТОРОВИЙ ФЕНОМЕН: ТРАНСФОРМАЦІЯ  
ГЕОГРАФІЇ ТУРИСТИЧНИХ ПОТОКІВ У ХХІ СТОЛІТТІ**

**Маховка В.М.** к.е.н., доцент

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*  
*mahovkavika@ukr.net*

Сучасні світові туристичні процеси зазнають інтенсивних трансформацій, значною мірою зумовлених зміною моделей мобільності, розвитком цифрових сервісів та зростанням попиту на короткотривалі подорожі поблизу місця проживання. Феномен мікроподорожей – коротких, малобюджетних, просторово обмежених поїздок протягом одного-двох днів – став одним із ключових трендів сучасного туризму. Його поширення сприяє переосмисленню просторової організації туристичних потоків, зокрема їх децентралізації та зміщенню від традиційних туристичних центрів до малих територій, локальних громад і природних зон поблизу мегаполісів. Дослідження мікроподорожей у контексті географії туризму є важливим для розуміння регіональних відмінностей туристичної поведінки та формування нових стратегій сталого розвитку територій.

Історія мікроподорожей сягає другої половини ХХ століття, коли жителі країн Західної Європи, таких як Німеччина, Нідерланди та Франція, почали здійснювати короткі поїздки на вихідні. Це було пов'язано зі зростанням урбанізації, розвитком транспортної мережі та бажанням людей мати можливість регулярно відпочивати, не витрачаючи багато часу. Хоча як наукове явище мікроподорожі стали об'єктом вивчення лише на початку 2000-х років. Популярність цієї форми подорожей значно зросла у 2020-2023 роках через обмеження міжнародних поїздок під час пандемії COVID-19, що змусило туристів звертати увагу на місцеві мандрівки.

Метою даної статті є вивчення впливу мікроподорожей на просторову організацію туристичних потоків, а також ідентифікація регіонів та країн, де цей формат подорожей набув найбільшого поширення. Крім того, дослідження передбачає оцінку значення мікротуризму для розвитку малих територій та локальних громад, а також його ролі у формуванні більш збалансованої туристичної структури.

Проведені дослідження підтвердили, що мікроподорожі дедалі значніше впливають на сучасну географію туризму. Зокрема, спостерігається «локалізація» туристичного досвіду: замість тривалих подорожей туристи обирають природні об'єкти, історичні пам'ятки та культурні простори у радіусі 50–150 км від місця проживання. Одночасно зростає значення периферійних та малих регіонів, які раніше не входили до основних туристичних маршрутів. Така практика сприяє більш рівномірному розподілу потоків, зменшенню навантаження на традиційні туристичні центри та активізації місцевої економіки. Також помітні зміни у часовій структурі подорожей: короткі виїзди на 1-2 дні стають нормою, що потребує відповідної адаптації інфраструктури – розвитку зелених маршрутів, невеликих рекреаційних зон, локальних сервісів та цифрових навігаційних платформ. Мікроподорожі формують нову просторову модель мобільності, поєднуючи доступність, компактність й частоту поїздок [1].

На прикладі різних країн можна простежити, як цей формат подорожей впливає на регіональний туризм. У Німеччині короткі поїздки до природних територій, таких як Саксонська Швейцарія чи околиці Баварії, давно стали звичним способом проведення дозвілля. У Франції популярні «week-end trips» до малих містечок та виноробних регіонів Ельзасу і Провансу, що дозволяє розвантажити великі міста, такі як Париж чи Ліон. Польща демонструє зростання попиту на поїздки до національних парків: Татри, Бещади, Кампиноси, що стимулює розвиток локальної інфраструктури та сервісів. Особливо помітний розвиток

мікротуризму в Японії, де короткі поїздки до малолюдних культурних і природних зон стали частиною державної політики підтримки депопуляційних регіонів. У США цей формат поширений навколо великих міст, таких як Нью-Йорк чи Сан-Франциско, де мешканці обирають невеликі природні парки та прибережні зони у межах півторагодинної доступності. Усі ці приклади свідчать, що мікроподорожі сприяють вирівнюванню туристичних потоків, підтримують розвиток малих громад і забезпечують більш раціональне використання локальних ресурсів [3]. Таким чином, мікроподорожі, маючи європейське історичне підґрунтя, стали глобальним трендом, що поєднує локальність, доступність і регулярність туристичних поїздок. Дослідження цього феномена дозволяє не лише зрозуміти нові тенденції в географії туризму, а й виробити практичні рекомендації для сталого розвитку територій і регіональної туристичної політики [2].

Отже, мікроподорожі стають важливим чинником трансформації туристичного простору, сприяючи децентралізації потоків та зміцненню ролі локальних дестинацій. Країни з розвинутою культурою коротких поїздок демонструють очевидні позитивні ефекти: активізацію малих територій, зменшення сезонного навантаження на популярні центри та підвищення загальної мобільності населення. Відтак мікротуризм слід розглядати як перспективний напрямок сталого розвитку туристичної сфери, що потребує подальшого дослідження, зокрема щодо економічної ефективності та поведінкових особливостей туристів.

*Література:*

1. Gössling, S., Scott, D., & Hall, C. M. (2021). *Pandemics, tourism and global change: A rapid assessment. Journal of Sustainable Tourism, 29(1), 1–20.*
2. *Local tourism as financial and economic development driver of the community: Management aspect / Nadiya Bakalo, Viktoriia Makhovka, Iryna Krekoten, Alla Glebova, Svitlana Kulakova . World Development Perspectives. 2025. Vol. 38. 100693. <https://doi.org/10.1016/j.wdp.2025.100693>.*
3. Rantala, O. (2020). *Envisioning Tourism and Proximity after the Anthropocene. Sustainability, 12(10), 3948.*
4. Заячківська, Г. А., Вовк, С. В., & Церклевич, В. С. (2023). *Тренди постпандемічного розвитку туризму в країнах Європейського Союзу: наративи, імперативи, прогнози. Індустрія туризму і гостинності в Центральній та Східній Європі, (8), 11-19.*

**УДК 7.01:7.017.4**

**ОСНОВИ ДИЗАЙНЕРСЬКОГО ПРОЄКТУВАННЯ У ПРОСТОРОВІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ  
ЗАСОБІВ ВІЗУАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ**

**Ніколаєнко В.В., к.арх.,**

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*  
[ab.Nikolaienko\\_VV@nupp.edu.ua](mailto:ab.Nikolaienko_VV@nupp.edu.ua)

Візуальна комунікація є ключовим елементом сучасного інформаційного середовища. Вона включає передачу інформації через графічні, кольорові та просторові засоби, які дозволяють глядачу швидко та ефективно сприймати зміст.[1] Дизайнерське проектування у цій сфері передбачає не лише створення естетично привабливих елементів, а й їхнє оптимальне розташування у просторі для забезпечення чіткої та зрозумілої комунікації.

***Основні принципи просторової організації:***

1. *Ієрархія інформації.* Візуальні елементи організуються відповідно до їхньої значущості: важлива інформація виділяється за допомогою розміру, кольору, форми чи положення. [2]